OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Ekaterina Aula, (ekala1), Specialistläkare
Granskad av: Karin Svensson, (karfi1), Överläkare
Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Giltig från: 2026-08-19
Giltig till: 2028-08-18

Sköldkörtelförändring - radiologisk utredning av palpabel förändring samt ansvarsfördelning, SÄS

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar sedan föregående version.

Sammanfattning

Rutinen beskriver handläggningsgång samt ansvarsfördelning för thyreoideapatienter på radiologin SÄS med upptagningsområde.

Bakgrund och syfte

Syftet med rutinen är att skapa förutsättningar och förståelse för en god vård i Västra Götalandsregionen (VGR) genom att beskriva ansvarsfördelningen mellan primärvård, radiologi och specialistvård (endokrinkirurgi) gällande patienter med misstänkt thyroideacancer.

Rutinen är en omarbetning av den tidigare riktlinjen Sköldkörtelcancer – utredning och behandling vid SÄS; anpassning har gjorts till gällande SVF-rutiner.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

För ansvarsfördelning, se rubrik Genomförande.

Utförande

Utredningsgång på radiologin, SÄS

Se information på Sköldkörtelcancer – tillämpning av nationellt vårdprogram samt Cancercentrums hemsida avseende sköldkörtelcancer.

Vid misstanke om cancer i sköldkörteln, där minst en av indikationerna för välgrundad misstanke är uppfylld, skickas SVF-märkt remiss till radiologin SÄS för utredning.

I samband med ultraljudsundersökningen beslutas om vidare utredning med finnålsaspirationscytologi (FNAC) är aktuellt eller ej. Om så är fallet bokas ny tid för sådan. Svar på genomförd undersökning går alltid till remittent på såväl den initiala undersökningen som efter genomförd punktion.

Eventuellt erhållet provtagningsmaterial skickas till cytologen för analys tillsammans med remissen som utfärdas av den läkaren/BMA som genomförde provtagningen. Remissen markeras som SVF, i de fall remiss till radiologin SÄS inkommit SVF-märkt, eller då provtagen förändring bedöms som ≥4 e(intermediär-högrisk) enligt EU-TIRADS-klassificering, Om remiss inte inkommit SVF-märkt och EU-TIRADS är ≤3 (benign-lågriskförändring), men punktion ändå är indicerad utifrån gällande kriterier, skickas provet till cytologen med en icke-SVF-märkt remiss. Var god se beslutstöd för ultraljudsledd cytologi enligt EU-TIRADS.

Svar på cytologin skickas till den läkare som remitterat in patienten till radiologin SÄS. Om remiss till radiologin varit SVF-märkt och/eller förändring hittats som är EU-TIRADS ≥4, anmäler och föredrar radiolog/BMA fallet på SVF-rond med endokrinkirurg på SU.

Remitterande läkares ansvar

Som vid alla andra typer av radiologisk utredning åligger det remitterande läkare att informera patient om eventuella fynd och

ansvara för vidare handläggning. Detta gäller även svar på eventuell genomförd finnålspunktion (FNAC).

Radiologin SÄS informerar thyreoideapatienter om eventuellt behov av finnålspunktion, men lämnar inget fullständigt besked i övrigt. Radiolog/BMA som utför ultraljudsundersökningen kan i svar till remittent föreslå uppföljande kontroll. Det är i dessa fall upp till remittent att avgöra behov av sådant och skicka ny remiss till radiologin SÄS för kontroll.

Relaterad information

- Remissregler för bild- och funktionsmedicin. Regional medicinsk riktlinje, Västra Götalandsregionen https://hittadokument.vgregion.se/regionovergripande
- Tyreoidea, Ultraljudsundersökning inom radiologi SÄS. Radiologins metodbok https://hittadokument.vgregion.se/sas

Arbetsgrupp

Innehållsansvariga

- Ekaterina Aula, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS
- Elin Wemmeus, överläkare, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Remissinstanser

Verksamhetschefer, SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Sköldkörteltumörer, tumörutredning, cancerutredning, röntgen, bilddiagnostik, cytologiprover, cytologisvar, tyreoideacancer,

thyreoidea, tyreoideatumörer, remisser, konsultationer, diagnostik, diagnostiska metoder, provsvarshantering

Källförteckning

- Standardiserade vårdförlopp. Information om sköldkörtelcancer på Cancercentrums webbplats https://cancercentrum.se/globalassets/vara-uppdrag/kunskapsstyrning/varje-dag-raknas/vardforlopp/kortversioner/pdf/kortversion-svf-standardiserat-vardforlopp-sammanslagen.pdf
- Sköldkörtelcancer - tillämpning av nationellt vårdprogram. Regional medicinsk riktlinje, Västra Götalandsregionen https://hiittadokument.vgregion.se/regionovergripande
- Beslutstöd för ultraljudsledd cytologi enligt EU-TIRADS. https://kunskapsbanken.cancercentrum.se/diagnoser/skoldkortelcancer/vardprogram/bilaga-12-beslutsstod-for-ultraljudsledd-cytologi-enligt-eu-tirads

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Ekaterina Aula, (ekala1), Specialistläkare

Granskad av: Karin Svensson, (karfi1), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-21

Version: 4.0

Giltig från: 2026-08-19

Giltig till: 2028-08-18